

Izhaja :
vsako sredo popoldne
in soboto zjutraj.
Stane za celo leto 15 L.
" pol leta 8 "
" četrt leta 4 "
Za inozemstvo celo leto
35 L.
Na naročila brez do-
poslane naročnine se ne
moremo ozirati.
Odgovorni urednik:
Polde Kepermele.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 29

V Gorici, v soboto 10. aprila 1925.

Leto VIII.

Nefrankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglasi
se računajo po dogovoru
in se plačajo v naprej.
List izdaja konsorcij
„GORIŠKE STRAŽE“
Tisk Zadruga tiskarne
v Gorici
Riva Piazzutta št. 18.
Uprava in uredništvo:
ulica Mameli šte. 5.
— (prej Scuole). —

Naša voščila!

Ko bo priromala današnja številka našega lista v domove naših naročnikov, bo v njih vladalo velikonočno razpoloženje. S svežo lepoto osnaženih sob se bo mešal vonj blagoslovljenega kruha, potic, pršuta in drugih dobrin. Vsi, ki delamo okrog našega lista, bodiš pri uredništvu, bodiš pri upravi, želimo vsem naročnikom, čitateljem, sotrudnikom in sploh vsem, ki so dobre volje, da bi jim potekli prazniki v blagoslovljeni tihi sreči in okrepčujoči radosti.

To naše voščilo pospremljamo s kratkim dodatkom, ki naj naglasi načela, vredna velikega praznika vstajenja in življenja. Udejstvovanje teh načel je po našem najtrdnjšem uverjenju odločilne, življenjske važnosti za naš narodni obstoj.

Vse naše ljudstvo mora prežeti in prekrasiti zavest, da je krščanska misel oni steber, katerega se moramo oklepati, da ne pademo in propademo. Otresti se moramo enkrat za vselej svobodomiselnih trditvev, da je krščanska vera zasebna stvar, da spada v zapeček in med stare manire, da pa v javnem snovanju in delovanju nima mesta. V nas mora z vso silo mladega leta zakipeti prepričanje: krščanska misel mora postati izhodišče vsega našega ustvarjanja, mora biti žarišče in središče vsega našega bitja in žitja.

Krščanska načela morajo biti temelj in gibal v našem prosvetnem, socialnem, gospodarskem, političnem, sploh vsem javnem in zasebnem življenju. Ona morajo postati in biti fundament, na katerem bomo gradili ponosno stavbo naše narodne samobitnosti in samostojnosti.

Krščanska načela prepletajo kakor rudeča nit vso našo zgodovino. Od kar so se naši pradedje pred davnimi stoletji naselili na tej naši zemlji in stopili v svet, je vse njihovo življenje tesno spojeno s krščansko mislijo. Krščanstvo jim je bilo glavna opora v mračnih in solnčnih dneh. Iz njega so črpali svojo vstrajnost, požrtvovalnost, marljivost, jekleno voljo, nezlomljivo značajnost, samozavest in ljubezen do doma in celokupnosti. Že samo ta zgodovinska resnica bi nam morala zagotoviti, da se oklenemo prepričanja, da morajo biti krščanska načela osrednja os vsega našega gibanja in življenja.

Krščanska vera je bila vrelc življenja za naše pradedje, zato mora biti tudi nam in našim rodovom. Njena načela so ohranila naš narod kljub vsem viharjem do današnjih dni, voditi ga morajo tudi jasnejšim dnevom, velikemu Solncu nasproti. Vse naše narodno delo mora zato črpati svoje življenjske sokove iz njih. V njih mora pognati žive korenine, od njih mora biti oplojevano, le potem bo rodilo zdrave sadove. Tako zgrajena narodna stavba bo neporušna in nepremagljiva.

Zunaj v naravi budi in ustvarja življenje nebeško solnce, v mlado jutro klije zdrav dan. Misli hite v bodočnost. Ogrevan in voden od večnega Solнца hiti slovenski narod, zdrav in krepak, samozavesten in samosvoj, skozi stoletja in praznuje leto za letom svojo — veliko noč.

Večna načela mu dajejo večnomlado moč, da zmaga vse zapreke in si sam ustvarja svojo bodočnost!

Boj za naše gospodarstvo.

Govor posl. Besednjaka v rimski zbornici.

(Nadaljevanje in konec).

Kaj je z optanti?

Pojdimo naprej. V naših deželah je kategorija italijanskih državljanov, ki so popolnoma izključeni od sleherne pravice do vojne odškodnine. Za svoje porušene hiše, za svoje pogorelo pohištvo ne dobe od nikogar niti vinarja odškodnine. Govorim o italijanskih državljanih, ki so dobili državljanstvo potom opcije na podlagi senžermenske mirovne pogodbe.

Vojnoodškodninski uradi ne priznavajo tej vrsti državljanov nobene pravice do odškodnine. To se godi očitno po navodilih, ki prihajajo iz finančnega ministrstva. Menim, da je tako tolmačenje enotnega besedila protivno zakonu in da imajo italijanski državljan optanti v smislu postave isto pravico do vojne odškodnine kakor ostali državljan kraljevine. Ne maram se spuščati v pravno dokazovanje; ugotavljam samo, da je istega mnenja tudi Državni svet. (Upravno sodišče. Op. ur.) Svoje pravne naziranje je izrazil že 15. novembra 1921 v svoji razsodbi št. 46.

Smo ali nismo državljani.

Toda Finančna uprava se ne drži te razsodbe in je nasprotnega mnenja. Pri finančnem ministrstvu imajo namen, zanikati definitivno tem italijanskim državljanom pravico do vojne odškodnine.

Mislim, da bi se to ne smelo nikdar, v nobenem slučaju zgoditi. Jaz pravim: smo državljani ali pa nismo državljani. Ni mogoče, da bi obstajali v mejah iste države dve vrsti državljanov.

Poslanec D'Alessio Nicola: Zadnjič, ko je govoril o jeziku ni trdil tega.

Besednjak: Tudi ko sem govoril o našem jeziku, me je vodil en sam cilj. Cilj vseh mojih govorov je ožarjen od ene same ideje: da morajo biti v Italiji vsi državljani brez razlike na jezik in pleme enakopravni, toda ne na zunaj, temveč v bistvu enakopravni.

Poslanec Broccardi: Ko je treba vleči denar, tedaj smo vsi italijanski državljani.

Besednjak: Vedno sem odločno protestiral proti tisti politiki, ki nas hoče ponižati v državljane druge vrste. (Hrup v vsej zbornici.)

Predsednik: Ne ozirajte se na medklice in nadaljujte!

Besednjak: Če niste hoteli dati optantom vojne odškodnine, bi bilo bolje, da bi jim odbili državljanstvo. S tem da so postali italijanski državljani, so zgubili vse odškodninske pravice do vsake druge vlade.

Poznam bivšega župana iz Bovca, poštenega in časti vrednega državljan, ki je bil pred vojno in je danes na tem, da ga postavijo na cesto. (Zbornica pozorno poslušaj.) Sezidal je svoja poslopja in popravil svoje njive na dolg, ker je zaupal v vojno odškodnino, sedaj mu pa grozi nevarnost, da se proda njegovo premoženje na dražbi.

Poslanec Starace: Saj je toliko Italijanov, ki so se pogreznili v bedo radi vojne!

Besednjak: Če je kdo padel v bedo, ni to še noben razlog, da požene v bedo še drugega.

Dajte pravico kolibarjem!

Vprašanje državljanov optantov je treba rešiti v duhu pravičnosti, za-

kaj udarjeni so poleg njih prav trdo tudi italijanski državljani s polnim pravom.

Dokazati hočem svojo trditev s primerom. Poleg Oslavja, kjer so se vršile najbolj krvave bitke svetovne vojne, leži občina Števerjan, porušena do tal v zadnji vojni. V vasi živijo po večini koloni, ki ne obdelujejo lastnih zemljišč in ne stanujejo v lastnih hišah. Kolonske hiše so bile vedno lastnina njihovega gospodarja, ki je pa slučajno italijanski državljan optant. Ker ni dobil vojne odškodnine, ni mogel sezidati kolonskim družinam stanovanj. Že šest let živi več ko 90 kmečkih družin v lesenih kolibah.

V mesecu novembru preteklega leta sem obiskal njih bivališča in vam rečem: Kar sem videl, mi je globoko presunilo srce.

Poslanec Rotigliano: Pojdite v Mesino!

Hrup radi Števerjana.

Besednjak (se ne da motiti): Ste ne teh kolib so bile polne širokih razpoklin, skozi katere je vlekel zimski veter naravnost v kuhinjo in na postelje, kjer spijo otroci, starci, bolniki. Matere so mi pripovedovale, da družine ne morejo spat čele noči in da otroci jočejo od mraza. Deževna vremena prinašajo nove muke.

Poslanec Starace: Pojdite v Reggio in v Mesino! Ni Vam treba gledati teh krajev.

Besednjak: Naj se zgodi pravica tudi v Siciliji.

Predsednik zbornice: Poslanec Besednjak, držite se predmeta in govorite o finančnem proračunu.

Besednjak: Gospod predsednik, jaz se držim strogo predmeta in zato nadaljujem: ob viharjih vremenih je veter odnesel več kolibam streho in družine so morale prenočevati pod milim nebom. V poletju se kmetom skvari od vročine vino, ker ni kleti, (podminister Spezzotti iz Vidma se smeje) po zimi zmrznejo pridelki, kakor na primer krompir. To je velika gospodarska škoda.

Poslanec Starace: Ste mogli napolniti listnice s kronami, s tistimi, ki so po 10 milijonov za 5 italijanskih vinarjev. Tako bi bili postali bogati. Ne prihajajte pripovedovat zgodbe.

Besednjak (povzdigne glas): To so dejstva, ki sem jih videl in opazoval s svojimi lastnimi očmi!

Poslanec Starace: Mi bi vam bili morali pustiti krono.

Besednjak: Vi govorite tako, kakor tisti poslanec, ki mi je rekel: »Vi Slovani se pritožujete? Kaj hočete še od nas? Saj piješ v bifetu celo belo kavo brezplačno.« (Zbornica se spusti v smeh.) (Op. uredništva: Poslanci pijejo v parlamentu brezalkoholne pijače brezplačno.)

Pojdite čez Brenner!

Poslanec Starace: Govorite tudi o tem, kar je vlada naredila dobrega.

Besednjak (se ne zmeni in izjavi s poudarkom): Kar se vrši v Števerjanu je prava žaloigra. Ne kot Slovenec, ne kot državljan in poslanec, temveč kot človek sem moral zarudeti od sramu, da so take razmere mogoče na Goriškem. (Hrup! Mnogi poslanci se pričnejo razgovarjati.)

Podminister Banelli (plane na noge in vpije z dvignjeno desnico): Ne delajte s takimi opisi protiitalijanske

propagande! Tisti kmetje so morali vprašati tistega gospodarja, če je dobil vojno odškodnino! (Op. ur.: Ta je pa res pametna! Vredna podmministra).

Predsednik zbornice: Bi rad pripomnil, da je bil Števerjan po kobarškem porazu eno celo leto pod Avstrijo. Bivša vlada ni naredila nič za prebivalstvo.

Besednjak: Moram odgovoriti, da ni bil moj namen braniti avstrijske vlade, ki ne pride več v poštev, temveč zahtevati pravico od naše. Gospodu Banelliju pa rečem, da je po moji misli finančna politika te vrste, ki dopušča, da se pogubi v eni občini 90 kmečkih družin, prava propaganda proti Italiji...

Podminister Banelli: Branite svoje nazore, toda ne zanikajte, da je država naredila, kar je mogla, in da bo naredila, kar je v njeni moči.

Poslanec Starace: Če so ljudje, ki jim ne ugaja bivati med nami, naj si pripravijo kovčke in naj se vrnejo čez Brenner! (Velikanski hrup v zbornici.)

Kaj so naredili za osvobodjene dežele in kaj za nas?

Poslanec Besednjak: Da se bodo nekateri poslanci malo pomirili, vam rečem, da se sicer ne more trditi, da bi vlade ne bile žrtvovale nič za nove pokrajine...

Minister De Stefani: Ni žrtvovala vlada, temveč Italija! (Ploskanje.)

Predsednik zbornice: Vzemite v poštev ta medklic in nadaljujte. (Ministrov medklic je nezmiseln. Op. ur.)

Besednjak: (glasno) Dejstvo je, da so vlade podpirale drugače osvobodjene kraje, v večji meri kakor naše.

Za osvobodjene dežele ste izdali v maju 1919. zakonski odlok, s katerim ste finančno podprli oškodovane občine in za vsa posojila, ki so bila tedaj dovoljena, je prevzela država na svoje breme polovico obresti.

Za nove pokrajine, ki so bile v nekaterih pasovih še bolj oškodovane in porušene, ni bila izdana enaka splošna odredba.

Za osvobodjene dežele je izšel v juliju 1919. odlok, s katerim so se poravnale vse izgube v občinskih proračunih na breme države.

Na nove dežele, ki so bile v velikem delu še bolj oškodovane po vojni, tega odloka niste raztegnili.

Osvobojenim pokrajinam se je dovolil izbris vseh davkov od leta 1915. do 30. decembra 1920.

V novih deželah takega splošnega odloka niste objavili. (Zbornica mirno poslušaj.)

Kaj je naredil in česa ni naredil finančni minister.

Minister De Stefani je delal z vsemi silami za ravnotežje v državnem proračunu in zato ni hotel začetkoma nič slišati o izbrisu davkov, dovolil je le daljše obroke, tako da bi moralo prebivalstvo Julijske Krajine vzeti nase žrtev, da plača vse stare davke od leta 1915. do 1923.

To gromadenje davkov je hudo in trdo zadelo ljudstvo naših dežel, ki se bori, kakor sem opisal, z nešteti gospodarskimi težavami.

Priznati moram sicer finančnemu ministru, da je naredil našim krajam pred kratkim znatno dobroto. Izdal je odlok, s katerim dovoljuje anektiranim deže-

lam od 1. januarja 1925. dalje odpis vsega preostalega zemljiškega davka.

To je dobrota, ki bo ugodno uplivala na gospodarstvo naših dežel (Minister De Stefani pritrjuje z glavo) in ki znaša približno 10 milijonov.

Zbrišite še ostale zastarele davke!

Toda z ozirom na težki položaj naših krajev bi bilo primerno in potrebno, da bi finančni minister izdal odlok, s katerim bi odpisal sploh vse zaostale davke, in sicer do 1. januarja 1924., ko začnejo v novih pokrajinah davki po italijanskem sistemu in nehajo avstrijski.

Kaj se godi po svetu?

Francoski ministerski predsednik Herriot ima zdaj težke dni. Že več kot en teden se bije v francoskem senatu in poslanski zbornici med Herriotovimi socialistično - svobodomišelnimi strankami in blokom desnice hud boj. Kakor kaže sedaj bo sedanji francoski vladni kaj brz odzvonilo. Začetkoma se je zdelo, da bo Herriot precej časa držal v svojih rokah večji poveljni Francije; tudi vse evropsko demokrasko časopisje je razlagalo, da je socialistična Herriotova vlada močno ukoreninjena med francoskim ljudstvom, ki je z njo dobilo pravo, res ljudsko vlado. A prišlo je drugače.

Temelji gnijejo.

Tudi mi smo s početka z zaupanjem zrli na francosko demokracijo, ki je v zvezi z angleško Makdonaldovo delavsko stranko zidala razbito zapadnoevropsko demokracijo. Nekaj časa je šlo. Stara francoska dedščina, smrtno varnostno sovraštvo do Nemcev in strah pred nemškim maščevanjem, hodi kot nevarna senca za vsako stranko. Mesto, da bi bili Francozje za pomirljivo politiko, so vedno bolj nategovali uzde, v katere so zvezali nemško državo. Z nastopom konservativne angleške vlade se je takoj videlo, da ne bosta več dolgo mogli Francija in Anglija skupaj orati. Prva posledica tega je bil pogreb ženevskega protokola; to je bil zunanji politični neuspeh Herriotove vlade. Anglija se je jela približevati Nemcem, Amerika tudi ni zadovoljna s Francijo, ki je do zob oborožena. In tako se je zgodilo, da so jeli sprva ardui temelji Herriotove vlade gniti.

Ne proti ljudstvu!

Naši bralci se gotovo še spominjajo, da smo že poudarili, kako politično napako je zagrešil ministerski predsednik Herriot, ker se je udal svobodomišelnim nagonom socialistične stranke, ko je udaril po Vatikanu. Francijo je razdelil v dva tabora. Po vseh krajih države so se vršili shodi in zborovanja z neštevilnimi množicami francoskih katolikov, ki so izjavljali, da sprejemajo boj s svobodomišelnimi vlado tudi do zadnjega; francoski kardinali in slavni francoski generali so glasno zaklicali, da z ukinitvijo poslaništva pri Vatikanu, z uvedbo laičnih zakonov in s kulturno bojnim načrti koplje Herriot prepod med sabo in francoskim ljudstvom, ki je s skoro 95 odstotki katoliško. Herriot je preslišal klic: »Ne proti ljudstvu!« Nato so še politični Herriotovi nasprotniki v bloku desnice začeli majati gnijoče temelje njegove vlade. Herriot je izzval ljudsko-šolsko stavko v Alzaciji-Loreni, stavko preko 60% francoskih visokošolcev, ki grozi, da bo vrgla naučnega ministra Francoisa Alberta.

Začetek vladne krize.

Vladna kriza se je pričela ko so nastala nesporazumjenja med predsednikom vlade in njegovim finančnim ministrom Clementelom. Ta je namreč hotel izdati za 4 milijarde bankovcev, ki bi ne imeli kritja. S tem načinom finančne politike (inflacija) bi francoski frank precej izgubil na svoji vrednosti. Senat se je temu z vso odločnostjo uprl in Clementel je moral podati ostavko. Opozicija je že razglasila, da bo moral v kratkem

Tak odlok bi imel tudi splošen pomen, ker bi pomagal anektiranim krajem premagati sedanjo gospodarsko krizo in najti hitreje svoje pravo mesto v gospodarskem sistemu države.

Gospodje poslanci, moj govor ni bil ne kratek in ne zabaven. Nisem rabil lepih besed, temveč sem prinašal dejstva, ki upam, da bodo zgovornejša od vsakega govora in imela v sebi moč, vzbuditi v zbornici zanimanje za gospodarske probleme Julijske Krajine ter nagniti vlado k izrednim finančnim žrtvam, zakaj naš gospodarski položaj, je kakor sem dokazal izredno težaven.

ves Herriotov kabinet pasti. Dne 3. aprila je že prevzel posle finančnega ministra senator Anatole de Monzie. Mož je znan kot eden najboljših francoskih politikov in je doslej vodil pogajanja Francije z ruskimi sovjeti. S tem je bila trenutno kriza odstranjena, toda s tem je bil v zvezi

Herriotov poraz

v kulturnem boju. Senator de Monzie se namreč sklada z desničarskimi krogi v tem, da je treba pustiti francosko poslaništvo pri sv. stolici. On je tudi delal z vsemi močmi na to, da so se zopet obnovili diplomatski stiki z Vatikanom. Novi finančni minister je ministerskemu predsedniku stavil kot pogoj za svoj vstop v vlado, da se ne prekinejo zveze s papežem. Da bi ostal volk sit in koza cela so se pogodili, da bo izredni pooblaščenec Alzacije in Lorene pri Vatikanu zastopal vso državo. S tem je rečeno, da so socialni demokratje s svojo gonjo proti Vatikanu doživeli poraz. Politična ladja ministerskega predsednika je bila že tako težko naložena, da jo je moral razbremeniti s tako odločitvijo, ki ga je prepričala, da proti ljudstvu ni mogoče vladati.

Trenutna rešitev.

De Monzie, ki je priljubljen tudi pri desničarjih, ne bo uvajal inflacijskega načina, ki je zadel na tak odpor pri senatu, ampak je stavil popolnoma nov način za rešitev finčnih težkoč. Glavna točka njegovega načrta je: vsi morajo oddati v državno blagajno 10 odstotkov od svojega kapitala. Ta, zaenkrat še prostovoljni znesek, se bo obrestoval po 4%. Če bi se pa temu kapitalisti upirali, jih mora država prisiliti k oddaji. S tem bi bil državni proračun razbremenjen za 600 milijonov frankov. Toda tudi ta načrt ni bil sprejet z zadovoljstvom. Kapitalisti so začeli prenašati svoje imetje v tuje dobre valute (funte in dolarje). Frank pada in kapitala v državi ne bo več. Zato pravimo, da je rešitev le trenutna. Herriot je sicer trdno odločen boj nadaljevati. Senat je že dejansko izrekel Herriotu nezavestno, ko je pri glasovanju o proračunu naučnega ministerstva dal vladni le dva glasova večine. Vse kaže, da bo Herriot, če zbornica ne sprejme njegovih načrtov, poslal poslance domov in razpisal nove volitve. A najbrže je Herriot zamudil prave trenutke, ker je ljudske množice odbil od sebe s svojo protiversko politiko, ki je že zlomila tilnik ponosnemu Bismarcku in še marsikateremu državniku, ki je hotel osrečiti državo s kulturno-bojnimi načrti.

Ali je tudi žaljenje in psovanje kulturno delo?

Na to vprašanje, ki ga stavlja »Edinost« dne 9. aprila odgovarjamo sledeče: Naša »Prosvetna zveza«, njena društva in njeni delavci so bili že večkrat napadeni od raznih nasprotnikov, ki se zbirajo v tako zvanem edinjaškem taboru. Naj »Edinost« vsaj nekoliko osvežimo njen spomin, ki je vsled starosti očitno začel pešati. Razumela bo mogoče tudi, da je bil »Naš čolnic« naravnost prisiljen izreči v obrambo naše pro-

svetne organizacije krepko besedo: Dne 17. dec. pret. l. je priobčila »Edinost« dopis iz Sturij, v katerem čitamo dobesedno:

Razkolniški agitatorji so nas hoteli zapeljati in pridobiti za skoro protinacionalno delo. Tako so mislili ti razkolniški fiči. A štarski fantje ne marajo iti na limance razkolniških agitatorjev, temveč si bodo ustanovili lastno narodno društvo. Vsem fantom ključemo: Ne udajajte se mamljenju goriških razkolnikov, ki sejejo med nami sovraštvo in nas zapeljujejo . . .

Znabiti »Edinost« ve za dopis iz Valč, kjer znani svobodomislec streša svojo onemoglo jezo na občni zbor »Prosvetne zveze« in jo napada?

Znabiti vedo krogi okrog »Zveze Prosvetnih društev« za krilate psovke, s katerimi prodajajo svoje kulturno oslovsko mleko »mlekaricam«? Znabiti vedo »kulturni delavci s plemenitim srcem«, s kakšno zlobno namero ovirajo njih redki svobodomišelnih propagatorji po deželi društva »Prosvetne zveze«?

Končajmo za danes z naštevanjem. Kdo je krivec, je zadostno jasno!

Le zberite vse lepe »kulturne okraskes«, denite jih v okvir in jih preberite. Na pamet se vam jih ne bo treba učiti, ker jih dobro znate že izpred vojne. Pač res: »Medsebojna tekma bodi ustvarjajoča in plemenitila! Le kdor s plemenitim srcem sodi delo drugih, je res kulturn delavec. Kdor nima plemenitega srca, ta tudi kulture nima v sebi!«

Dobro prečitajte svoj nauk vsi člani »Zveze prosv. društev« in ravnajte se po njem. »Prosvetna zveza« s 136imi društvi bo pa zvesto nadzorovala, če so vaše besede istinite.

Drugič pa: več spomina, manj zavijanja, veliko manj časopisnih reklam, pa več dela, — a ne za svobodomišelnost!

Sporočilo naše politične organizacije.

Odbor Političnega društva »Edinosti« v Gorici je imel sejo dne 10. aprila 1925.

Odbor je ob enoglasnem in enodušnem odobravanju sklenil, da izreče prirčno zahvalo poslancu g. drju Engelbertu Besednjaku za oba govora, ki ju je imel v zadnjem parlamentarnem zasedanju. V svojem prvem govoru je nazorno orisal našo brezpravnost na sodiščih ter predložil zbornici zle posledice izrinjanja slovenskega in hrvaškega jezika iz sodnih dvoran. S svojim drugim govorom, ki je bil toliko po vsebini kolikor po obliki naravnost sijajen, je branil gospodarske pravice in interese Primorcev, nele Slovencev in Hrvatov, temveč tudi Italijanov in Furlanov.

Tajnik dr. Josip Bitežnik je poročal o delovanju naše politične organizacije in Kmetsko-delavskih zvez.

Naši vojni oškodovanci so se nahajali pred par tedni v najtežjem položaju. Finančna oblastva so začela razpošiljati oškodovancem ukrepe, s katerimi so jim javili, da so že sklenjeni konkordati in vojnooškodninske razsodbe neveljavne, že prejete vsote pa da morajo čimprej vrniti. Ugotoviti moramo, da je vsa primorska odgovorna javnost bila nasproti tem ukrepom popolnoma brezbržna. Edinole naša organizacija je nastopila odločno pot v branbo vojnih oškodovancev. Po velikih zborovanjih, ki jih je priredila Kmetsko - delavska zveza pri Sv. Luciji, v Kanalu, Šempasu, Dornbergu in v Komnu ter po neumornem posredovanju poslanca Besednjaka v Rimu pri vseh merodajnih ministrih se je nevarnost za enkrat odstranila. Oblastva ne pošiljajo vojnim oškodovancem več grozljivih ukrepov.

Ugotoviti pa moramo, da vztraja oblastvo še vedno na tem, da bo tirjalo povračilo že izplačanih svot ter da bo preključilo vse konkordate in razsodbe, ako ne bodo oškodovanci prijavili svojih škod nasproti Avstriji

do 24. aprila 1925. Naši časniki so dali oškodovancem nasvet, naj prijavijo škodo, četudi je stališče finančnega ministrstva protizakonito. Opozorjamo zato oškodovance, da nas čaka v tem vprašanju še težka borba.

Pozivlja se zato Kmetsko - delavska Zveza, da tudi zanaprej čuje nad interesi našega ljudstva v tem veljavnejšem vprašanju.

Vzame se z odobravanjem na znanje, da je tajništvo od zadnje seje dobilo 38 ugodnih rešitev za invalidske pokojnine, za katere je vložilo prošnje.

Pozor! vojni oškodovanci.

(Iz tajništva K. D. Z.)

»Edinost« je priobčila v št. 82 z dne 5. aprila 1925 kratek članek pod naslovom: »Kakšne so do sedaj vložene prijave za rekvizicije že naznačene v vojno - odškodninskih prošnjah: Pisec tega članka je nekoliko resen, nekoliko šaljiv, vendar nasvet, ki ga je dal v svojem članku pod vplivom šefa urada Zuccara, je resen in je sledeči: »Ni treba prilagati k prijavam, ki se tičejo škode, ki je bila že prijavljena v vojnooškodninski prošnji, nobenih dokumentov. Zadostuje popolnoma, da se vojni oškodovanec sklicuje na številko in datum, ko je vložil vojno - odškodninsko prošnjo.«

Mi pa trdimo, da bi mogel biti ta nasvet za marsikatero vojne oškodovanca zelo nevarno in škodljiv. Zato odločno svetujemo ljudem, da vlagajo tudi k prijavam, ki se tičejo škod, ki so bile že prijavljene v vojnooškodninski prošnji, vse potrebne dokumente. Predvsem naj prilagajo tudi k tem prijavam notorični akt, v katerem dokažejo, da so Avstrijci povzročili njegovo škodo in posebno tudi rezervno izjavo, ki smo jo priobčili v »Gor. Straži«. To previdnost zahteva odločno interes vojne oškodovanca. — Dr. J. Bitežnik.

Nezgodnine železničarjev in rudarjev.

Šest let velikanskega dela in truda. Neštete spomenice smo sestavili, poslali v Rim veliko deputacijo, napisali na stotine brzojavk, imeli strahovite stroške za vožnje, oddali cele zaboje pisem, našli krepko pomoč pri parlamentarcih in pri vseh časnikih v kraljevini. Do zadnjih časov se je zdelo, da je naše delo bilo zaman. Končno se je vendarle vlada odločila, da prizna primorskim ponesrečenim železničarjem in rudarjem, njihovim vdovam in sirotam pravico do nezgodnine (Unfallsrente) v lirah alla pari (toliko lir kolikor kron), kakor se je to zgodilo za Trentince že l. 1920.

Seveda bodo izplačani tudi vsi zastanki, pri čemer ne bodo odtrgali dohodninskega davka, vsaj do decembra 1923. ne, kakor je hotel storiti računski oddelek v Rimu, ki si je nameraval od zastankov pridržati 14% tudi za tisti čas, ko ta davek še ni bil raztegnjen na nove dežele.

Štejem si v dolžnost, da poudarim, da si je poleg drugih činiteljev stekel velike zasluge tržaški nezgodninski zavod, ki je uradno uveljavljal naše pravice, ki so utemeljene v starih zakonih.

Nezgodninski zavod je v gotovosti, da bo vlada prej ali slej priznala naše pravice, dal na razpolago velike svote v predujem za izplačila rentneriem. Za to gre naša zahvala nekaterim gospodom tega zavoda, zlasti ravnatelju drju Bressani-ju, drju Colombani-ju ter drju Stocca ter g. Zinku, ki so zastavili vse svoje moči, da bi nam pomagali in ki so tudi dosegli, da bo tržaški zavod avtonomno deloval in da ga ne bo pogotnila rimska birokracija, kar bi pomenilo za nas velikanski udarec. Ta poslednji uspeh nas tembolj veseli, ker smo sedaj gotovi, da bo zavod v kratkem izplačal vse zastanke ter nato redno plačeval mesečno vsem prizadetim. Zato jim gre naša iskrena zahvala. — Rudolf Mischo.

DNEVNE VESTI.

Za vpokojene rudarje v Idriji.

V »Goriški Straži« so me prosili vpokojeni rudarji iz Idrije, naj posredujem pri ministrstvu, da se jim točno izplača pokojnina, na katero čakajo toliko časa.

Poročam, da sem bil pri vladi in spoznal, da so birokratične težave take, da bi morali rudarji čakati še dolgo, preden bi dobili v roke definitivne dekrete. Postopanje je pri vpokojitvi strašno dolgovozno in traja večkrat kar par let.

Ker je pa položaj vpokojenih rudarjev nevzdržen in obupen, smo se zmenili, da se izdajo za sedaj vsaj odloki o približni pokojnini, ki bo določena za posamezne rudarje. Tako dobe njihove družine hitro pomoč.

Odloki bodo podpisani ta teden.

Opozarjam še enkrat rudarje, da odloki niso definitivni in se torej v posameznostih lahko še nekoliko spremenijo.

V Rimu, 3. aprila 1925.

Dr. Besednjak.

Smrtna kosa.

V Tomaju je umrl tamošnji vpokojeni župnik mons. Matija Sila. Dosegel je častljivo starost 86 let. Bil je blag in plemenit mož, ki si je s svojim kulturnim in gospodarskim delom stekel na tržaškem ozemlju obilo zaslug. Časten mu spomin!

Na opero „V vodnjaku“

opozarja s tem poslednjikrat »Pevsko in glasbeno društvo«. Vprizori jo v Trgovskem domu v pondeljek, dne 13. t.m. ob 4. uri popoldne in v torek, dne 14. t. m. ob 9. uri zvečer, in pridoča zlasti vsem onim, ki si želijo zagotoviti gotove prostore, da si nemudoma priskrbijo vstopnice, ki so v predprodaji v »Narodni knjigarni« v Via Carducci (Gospiska ulica), ker jih je prav veliko že razprodanih in rezerviranih. Pri blagajni je namreč računati z največjim navalom in tudi ne bo možna izbira sedežev.

Goriško stolnico

bo začel popravljati »obnovitveni urad« prihodnji mesec. Bil je skrajni čas.

Dobra znamenja.

Sicer so le mali znaki, a dobro obetajoči. Najvišji krogi v Jugoslaviji so sklenili, da se bo vršilo kronanje kralja in kraljice v Zagrebu ob priliki tisočletnice hrv. kraljestva. Ustanovitvi bodo tudi visoko odlikovanje red kralja Tomislava, ki je bil l. 925. kronan kot prvi hrvaški kralj. Da bi se le kmalu uresničile želje po spoznanju vseh dobro in poštenomiselnih Slovencev, Hrvatov in Srbov.

Ni dovolj stražil.

V političnih krogih se govori, da ni Mussolini nič več zadovoljen s svojim pariškim poslanikom baronom Avezzano, ker ni preprečil Don Sturzovega predavanja v Parizu. Na tem predavanju je vodja italijanske ljudske stranke jasno povedal, kako je s politikom v Italiji.

Tako je prav.

Dne 15. marca je izšel odlok Kr. komisije za upravo Furlanske pokrajine, glasom katerega so podvrženi kazni 200 do 2000 L vsi oni, ki bi pobirali jajčka ali izvaljene ptiče iz gnezd. Namesto nedoraslih otrok bodo kaznovani njihovi stariši oziroma varuhi. Kdor bi bil ponovno zasačen pri taki tatvini, bo plačal trikratno kaznen in bo vrhu tega še zaprt do treh mesecev.

Predsednik Kr. komisije prosi vse župane, učitelje in duhovnike, da bi odlok razglasili, karabinieri, milicija, finančni stražniki, poljedelski in gozdni čuvaji so pa naprošeni, da pazijo nad strogo izvršitvijo.

Ne samo strah pred kaznijo, temveč tudi srčno in gospodarsko uvidevna ljubezen do ptičev in njihovega zaroda, bi morala odvrčati vsakega,

terega, da čuva koristne ptiče in njihova gnezda.

Cerkvenim oskrbništvom!

Z dne 6. aprila t. l. sem prejel na vprašanje, kako je z zlivanjem zvonov, sledeči odgovor od msg. Costantini-ja:

»Vsled živahnega zanimanja ravnatelja zavoda »Opera di Soccorso« (msg. Giov. Costantini) se sedaj dozdeva, da je Kr. vlada zopet voljna zlivati zvonove brezplačno za cerkvene občine novih pokrajin«.

Vesele praznike!

Fr. Švara.

Kriza na italijanskih borzah.

Pred nedolгим časom sta dva vladna odloka silno razburila vse italijanske borzne kroge. Odloka določujeta omejitve terminskih kupcij in pa omejitve števila borznih mešetarjev. Vsled prve odredbe se je znižala vrednost vrednostnih listin (akcij in obligacij). Bolj je pa razburil drugi odlok mešetarje, ker je določeval, koliko mešetarjev bo na vsaki borzi. Marsikdo bi pri tem bil ob svoje mastne zaslužke. Vsled tega so začeli mešetarji stavkati, dokler ni vlada obljubila, da bo svoje odloke omilila. Čez praznike borze počivajo; potem se bodo pa zopet pogajali, čigava bo obveljala.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE želijo vsem članom, prijateljem, somišljenikom in vsemu našemu ljudstvu VODSTVA KRŠČANSKIH ORGANIZACIJ V GORICI.

Kaj je novega na deželi?

Miren.

(Kraljica palčkov v Mirnu.)

Šolska mladina v Mirnu priredi 13. na velikonočni pondeljek in 19. aprila na belo nedeljo ob 3 popoldne to krasno Josip Ribičič-ovo otroško igro v treh dejanjih s petjem in godbo. Nastopa nad 40 oseb — vsi samo šolska deca. Silno ljubki so nastopi palčkov v podzemeljskem kraljestvu. Skrivnostno je čaranje čarovnice, ki oživi navadno dondo - punčko, ji izvari razum iz učenjakovih možgan, vstvari srce iz materinega srca in hrepenenje iz srca lepe Vide, katera ni utešila svojega koprnjenja niti onkraj morja. Krasna je molitev palčkov v slovesni himni na kraljico v proslavo njenega oživljenja. In petje krepostnih vil naravnost očara vse gledalce! Recitacija kraljice v opisovanju solnčne svetlobe, cvetlic, gozdov, ptičkov, pastirčkov, njih črede in lepoto naših planin. Žvižganje pastirjev in njihovi klici zvabijo kraljico palčkov zopet med svet. Palčki obupujejo, a vile jim zarajajo in zarajejo pesem pozabljnja. Pridite pogledat vsi, ker ni mogoče opisati te lepote. Čisti dohodek je namenjen za »Šolsko zavetišče v Mirnu«, ki se priporoča domačinom, meščanom in okoličanom za polnoštevilo udeležbo. Šolsko zavetišče. — Iz Gorice bodo vozile korijere izpred kavarne Teatro — Via Alvarez.

Trnovo pri Kobaridu.

Za belo nedeljo 19. t. m. so razpisane pri nas občinske volitve. Vsi se sprašujemo, kakšen bo naš novi župan? Vsi smo si edini v tem, da mora biti poštenjak, značajan dosleden in nepristranski, ki ljubi Boga in svoj narod. Le takšen bo mogel izvesti ogromno delo, ki ga čaka. — Zvedeli smo tudi, da je občinski komisar Cavalotti v Kobaridu sklical k sebi par snoparjev in bivšega župana ter jih pozval, naj volijo v občinski svet same snoparje. V ta namen so že menda sestavili kandidatno listo. Mi pa vemo, kaj ta pomeni. Zato smo začeli z močno agitacijo, da dobimo res dober občinski zastop. Cavalotti-ju pa povemo, da smo mi davkopla-

Zaključek nadaljevalnih kmetijskih tečajev.

V nedeljo, dne 5. aprila se je vršil zaključek nad. kmet. tečajev v Biljah in Gradišču. Prisostvovali so tudi gg. iz Vidma in Gorice: G. vitez Marchettano ravnatelj dež. kmet. urada v Vidmu, dr. Vallig, kr. nadz. Rubbia, didakt. ravnat. Ceschia, komisar iz Bilj marchese Obizzi, gosp. Saunig, čast. g. kurat Zamar, čast. g. žup. Camažar, podžupan na Gradišču g. Volk Avgust in bivši podžup. Kerševan.

G. marchese Obizzi in g. Volk sta pozdravila v navzočnosti gojencev in polnoštevlnih občanov imenovane, ter se zahvalila g. učit. Koglotu za uspešno delo za povzdigo kmetijstva. G. Koglot poroča o delovanju tečajev med letom. Kmetijski pouk je trajal od 15. oktobra 1924, do 15. marca 1925., ter je bil dobro obiskovan, posebno na Gradišču, kjer je redno obiskovalo in sledilo izvajanjem z zanimanjem 45, v Biljah 30 učencev. Tečaj naj bi se nadaljeval in razširil v 2 dobi, trajajoči po 6 mesecev, ter naj bi se poskrbelo tudi za pripomočke za izvajanje praktičnih poskusov.

Vitez Marchettano je govoril o razvoju kmetijstva in njega koristi in da bo gledal na to, da se kmetijski pouk izpopolni in opremi s tozadevnimi sredstvi. Med izdajanjem spričeval je dobil vsak učenec, ki je dovršil tečaj z dobrim uspehom, nekaj sadnih drevesc raznih vrst, katere je določil urad za kmet. pot. pouk v Gorici kot nagrado za boljše učence.

čevalci, ne on; da si bomo mi izbirali naše može in nam jih ne bo on, ki nima z našo občino nič opraviti, predpisoval. Občinarji vi pa vsi veste, kaj zahteva od vas moška čast.

Sv. Križ na Vipavskem.

Naši sosedje Brejci so v zadnjem dopisu Goriške Straže zapretili nekemu komunističnemu Albinčku iz Kamenj, ki ima baje intimno zvezo z kraljem Matjažem pod Čavnom, da mu ob priliki potegnejo hlačke dol in srajčko gor — ter da vzamejo v roke bečko.

Prav je tako! Če naša izobraževalna društva v kljub svoji agilnosti ne morejo ustaviti komunistične kuge, ki se širi iz gotovih središč naše doline na vse strani, ne preostaje res drugega izhoda, kakor bečka.

Nam Križanom pa žalibog ni potreba še le napraviti ob meja občine ploča proti tej kugi, jo imamo že doma. Vsi narodni odpadniki, bodisi stari liberalci, socijalni demokrati in nedavni fašisti so se strnili v okrilje komunizma. In zakaj? Občinske volitve se baje bližajo! Jim pač diši korito kakor Čerg in do nedavnih dni neka »uzorna« zadruha. Skratka: »osrečiti« hočejo našo tako preizkušeno občino po Lulikovem uzorcu.

Znano je, da se valjajo nekateri teh duševnih veličin v občestnih jarkih, da se po gostilnah pretepajo in pri vsaki priliki zagotavljajo, da so in bodo delali le v dobrobit trpečih slojev. Zdaj naj bi pa občinarji take ljudske dobrotnike in osrečevalce postavili tja, kamor si že dolgo, dolgo želijo — k občinskemu koritu. Potem pa gorje ti — ubogi kmet — gorje!

Gotovi smo pa, da se naše zavedno in preizkušeno ljudstvo ne vsede na lim tem sebičnim kričačem, marveč da nakloni svoje zaupanje možem, ki so radi svojega nesebičnega delovanja v splošni blagor ter vsled njihovega nevnoglivega značaja v narodnem in verskem oziru tega zaupanja resnično tudi vredni. Se še oglašimo!

Iz Šmarij.

S plesnimi norostmi bo po veliki noči prva začela dolenja Branica. Ne

mislite, da se mi Šmarenci kamor spada ta vasica, strinjamo s temi »plesavci«. Sram bodi Slovenca, ki meče težko zaslužen denar v take norije! Toliko državnih in občinskih davkov imamo, da kar ječimo pod tem bremenom. Gotovi ljudje pa lovijo še zadnje lire vbojih delavcev in siromakov v svoje nenasitne žepce. In če delajo to tudi sami fantje, sram jih bodi! Kaj veliko prispevate za dobrodelne namene v Šmarije n. pr. za cerkev, za šolo in občino? Na vseh teh mestih so velike potrebe. Za ples imate novce, za narodno izobrazbo jih pa nimate. Ples pelje v podivjanost, ne pa v oliko. Veste Braničarji, da večina ljudi obsoja plesno lahkomišljenost! Tudi v Šmarijah je večina posestnikov, ki kličejo Vam in domačim: ne tratimo časa in ne denarja! Proč z zapravljanjem; varčujmo za dom in rod!

Idersko.

Iz naše vasi se redkokdaj oglašimo; javnost morda misli, da spimo. Temu pa ni tako; društveno življenje pri nas je na vrhuncu kar nas prav odkrito veseli in ponosni smo, da gremo po pravi poti k napredku. V noči od sobote na nedeljo so se nekateri fantje vinjeni pretepali, razgrajali po vasi in motili nočni mir. S pijančevanjem in razgrajanjem delate sramoto sami sebi, posebno pa še našemu itak tlačnemu narodu.

Zgubljeno. — Neka oseba je zgubila dne 9. t. m. na poti od zdravnika D'Osvaldo, Corso Verdi do Travnika usnjato listnico z večjo svoto denarja. Pošten najditelj je naprošen, da jo odda pri upravi »Goriške Straže« proti postavni nagradi.

Listnica Kmetско - delavske zveze in političnega društva „Edinosti“ v Gorici.

1. Vogrič Ernest, Števerjan 22. Vam ni bila nakazana pokojnina; proti dekretu, ki ga boste prejeli, vložite rekurz na Corte del Conti.
2. Žnidarič Andrej, Anhovo. Nakazana Vam je penzija pod št. 534.
3. Volčič Anton, Črniče 252. Isto kot za Vogriča.
4. Ušaj Jožef, Črniče 74. Vam je priznana pokojnina pod št. 833.
5. Turel Abel, Vrtojba 131. Vam je priznana penzija pod št. 949 dne 4. marca 1925.
6. Šucin Franc, Reka 13. Vam je priznana penzija pod št. 979.
7. Štruncar Lojze, Zapuže 23. Isto kar Vogriču in Volčiču.
8. Palec Lojze. Isto kar Vogriču. Vaša bolezen ne spada v nobeno kategorijo — priznana po zakonu.
9. Perkó Ludvik, Podgora. Priznana pokojnina pod št. 519.
10. Pečenko Lojze, Komen 6. Priznana pokojnina pod št. 965.
11. Pahor Karol, Novavas 5. Priznana pokojnina pod št. 523.
12. Nemeč Franc, Šempeter 155. Vam ni priznana pokojnina.
13. Markič Jožef, Banišice 87. Vaša prošnja ni še rešena, ker pričakujejo dokumente naprošene na Vašem županstvu.
14. Lovrenčič Matevž, Vrhopolje 125. Vam je priznana pokojnina pod št. 673 E.
15. Jerkič Karolina, Sv. Križ 56. Vam je bila priznana pokojnina pod št. 958. Denar bode v kratkem dobila.

Pozor!

Naša zavarovalnica
„L'UNION“

Gorica

se je preselila s svojim
uradom
v Via Barzellini št. 2
I nadstropje.

16. *Jemec Vincenc*, Gor. Novaki 17. Vam ni priznana pokojnina.

17. *Inamo Stefan*, Sv. Križ 135. Vam ni nazkazana penzija ker Vaša bolezen ne spada v nobeno kategorijo.

18. *Krašina Lojze*, Budanje 53. Priznana Vam je pokojnina pod št. 722.

19. *Krajnik Mihael*. Do sedaj Vaša prošnja ni še rešena; zdi se, da boste težko dobili pokojnino.

20. *Kodrič Mihael*, Rihenberg. Vam je priznana pokojnina.

21. *Koc Franc*, Vrtojba 104. Priznana Vam je penzija pod št. 767.

22. *Kobal Henrik*, Erzel. Vam je priznana pokojnina pod št. 894.

23. *Kete Franc*, Lokavec 46-56. Vaše prošnje in Vaših dokumentov v Rimu ne morejo dobiti. Niti ni znano, da bi Vi kedaj prejimali mesečno penzijo.

24. *Hojak Amalija*, Čepovan 84. Priznana Vam je pokojnina.

25. *Hamar Rudolf*, Gorica. Priznana Vam je pokojnina pod št. 644.

26. *Duša Ivan*, Volče 142. Priznana Vam je pokojnina pod št. 737.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znanjem naznanjamo tužno vest, da je naša ljubljena hčerka, sestra, vnukinja

Felicita

v 3. letu svoje starosti dne 8. t. m. ob 14 uri v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice se je vršil dne 9. t. m. iz hiše žalosti v Nemškemrutu na domače pokopališče.

Tolmin-Nemškirut, 10. aprila 1925.

Družina:

Štrukelj - Brovč

REDNI OBČNI ZBOR »*POSOJILNICE V BILJAH*« se bo vršil dne 26. aprila t. l. v prostorih »Kmetijskega društva« v Biljah ob 3. uri pop.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje letnega računa.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

V slučaju nezadostnega števila članov, se bo vršil občni zbor ob 4. pop. pri vsakem številu navzočih članov.

ODBOR.

ODDA SE TRGOVINA jestvin, zraven trafika, v mestu. Naslov v uravi.

Razpis službe.

»*KMEČKA IN DELAVSKA GOSPODARSKA ZADRUGA V HUDAJUŽNI*« razpisuje mesto ravnatelja in mesto prodajalca oz. prodajalke. Nastop službe s 1. majem. Plača po dogovoru. — Pogoji: Vsposobljenost, zdravniško spričevalo, spričevalo lepega vedenja, primerna kavcija.

Odbor.

SEMENJ SV. JURJA in SV. LUKEŽA V KOJSKEM je na novo vpeljan kot pred vojno in sicer v ponedeljek po godu imenovanih svetnikov.

Pozor!

VINSKI VELETRGOVCI.

Stara vpeljana vinska veletrgovina v Ljubljani s poslopji vred se ceno proda do 16. t. m.

Poslopja se tudi sama prodajo ter so uporabna za vsako tovarniško ali drugo podjetje, ker je električna razsvetljava in pogon v poslopiju ter poleg še 2.000 m² nezazidanega sveta. — Ponudbe pod »VINSKA« na Aloma Company, Ljubljana.

Röntgenologični zavod

za zdravljenje in diagnostiko

primarija Dr. A. DE FIORI

V GORICI, CORSO VITT. EM. III. št. 14
SPREJEMA OD 9 - 12 IN 2 - 4

Modni salon.

OTTILIA CALLIGARIS

Največja izbira klobukov za

--- gospe in gospodične. ---

Lastna delavnica.

GORICA, V. Mameli 4 (prej via Scuole)

Zobotehniški ambulatorij

Gorica, Via Mameli št. 5 II. p. (prej V. Scuole)
odprt vsak dan od 9. - 12. in od 14. - 17.

Brezigar Rudolf

Koncesijoniran zobotehnik.

Semena: Domača črna triletna detelja; lucerna, trava mešanica z detelja, krmilna pesa nemška „Mamuth“ in „Eckendorf“ čebulkov in vsa semena dobite v trgovini — — —
Josipa Munih - Sv. Lucija.

Primarij kirurg

Dr. Lojze Sussig,

prej asistent na dunajski vseučilišni kliniki profesorja Hohenegga sprejema vsak delavnik od 2-3 ure popoldne Corso Verdi 21-II, telefon št. 196.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

(Gradska štedionica)

==== v LJUBLJANI ====

Stanje vložnega denarja preko 125 milijonov dinarjev ali 500 milijonov kron
Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju.

Zlasti plačuje za vloge po dogovori v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kakor kjerkoli drugod, ker jamči za nje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana.

z vsem premoženjem in davčno močjo. Ravno radi tega nalagajo pri njej tudi sodišča denar mladoletnih, župni uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je

☛ popolnoma varna. ☛

Čenjenim odjemalcem, pekovskim mojstrom, slaščičarjem in občinstvu naznanjem, da **glavno zastopstvo in zalogo za goriški okraj**

Drožja - (fece) iz dobroznane tovarne „DISTILLERIE DI MILANO“ imam vedno v isti ulici Oberdan (za kasarno) na dvorišču gostilne „pri Luni“.

V zalogi imam tudi opeko za peči, velikost 30 x 30 cm, iz Nemčije, stekla (z vdeleno mrežo), potem razne potrebščine in blago za pekovsko obrt, kot diamalt itd.

V okolico razpošiljam potom korijer in vlakov.

Marcello Bratuš.

Peki, slaščičarji in trgovci!

Destilacijska tovarna Miani, Videm - Červinjan

priporoča **DROŽJA** (fece za pecivo)
svojo zalogo (Patent Mautner, Dunaj) — Najboljši izdelek.

Za goriški okraj je zaloga pri pekovskem sindikatu v GORICI
Piazza della Vittoria (na Travniku) 16 (znotraj).

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke v Gorici

Corso Verdi „Trgovski Dom“

Telefon št. 50 — Brzojavni naslov: Ljubljanska banka

Delniška glavnica	CENTRALA	Rezerva SHS
in rezerve:	LJUBLJANA	Din.
Din. 50,000.000		10,000.000

Podružnice: Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metkovič, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje: na vložne knjižice po čistih 4% (davek plača banka sama). Na tekoči račun ter proti odpovedi najbolje po dogovoru.

Sprejema tudi dinarske vloge in jih obrestuje najugodneje. — Izvršuje denarna nakazila na tu in inozemstvo. — Nakupuje in prodaja svakovrstne valute, vrednostne papirje in srečke.

Plača vedno priznana najvišje dnevne cene za obveznice vojne odškodnine (bone).

Izvršuje sploh vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantneje.

ERNIA

ozdravljena
z najnovejšim pasom BROOCK

Mirodilnica in dišavnica

E. Grapulin-Gorica

naspr. ljudskemu vrtu, Corso Verdi 27.

Odlikovana pekarna
in slaščičarna
JAKOB BRATUŽ
ulica Mameli št. 6
(prej Scuole).

Prvovrstne velikonočne pince, potice, gubance le s prvim domačim maslom delane dobite v — — —
odlikovani pekarni in slaščičarni **J. BRATUŽ**
Gorica, ulica Mameli 6 (prej Šolska ul.)

Novo preurejena
slaščičarna Bratuž
ulica Mameli št. 6
(prej Scuole).